

B. Datblygiadau mawr a'r potensial ar gyfer tyfiant

Datblygiadau mawr

- 4.94 Nid yw dynodiad statudol, o angenrheidrwydd, yn gwahardd datblygiadau, ond rhaid asesu cynigion ar gyfer datblygiadau yn ofalus i weld beth yw eu heffaith ar y buddiannau treftadaeth naturiol hynny y mae'r dynodiad yn ceisio eu gwarchod. Mewn Parciau Cenedlaethol, mae yna ystyriaethau arbennig sy'n berthnasol i gynigion ar gyfer datblygiadau mawr sydd â chymeriad mwy cenedlaethol¹⁰⁰ na lleol.
- 4.95 Y posibilrwydd y gallai datblygiad gael effaith ddifrifol ar nodweddion arbennig y Parc sy'n ei osod yn y categori 'datblygiad mawr' ac, yn ychwanegol at yr angen i gydymffurfio â pholisïau'r Cynllun Datblygu Lleol, fe fydd y cynnig yn gorfod bodloni meini prawf polisïau cynllunio cenedlaethol cyn y caiff ei ganiatáu, a'r enw ar hyn yw'r 'Prawf Datblygiadau Mawr'. Mae'r adran 'Geirfa' yn nodi'r mathau o effeithiau y gallai datblygiad eu cael, a allai olygu, ym marn Awdurdod y Parc Cenedlaethol, y bydd y datblygiad yn cael ei ystyried fel 'Datblygiad Mawr'. Mae Polisi Cynllunio Cymru, Llywodraeth Cynulliad Cymru, Rhifyn 3, paragraffau 5.5.5 a 5.5.6 yn nodi'r prawf sy'n cael ei ddefnyddio, o ran yr angen am y datblygiad, archwilio'r ffordd y gellid diwallu'r datblygiad mewn ffordd arall a'r effeithiau ar yr amgylchedd a'r dirwedd.

Y Weinyddiaeth Amddiffyn

- 4.96 Mae'r Weinyddiaeth Amddiffyn wedi dweud nad oes unrhyw gynlluniau sylweddol ar gyfer unrhyw ddatblygiadau yn ystâd Sir Benfro yn y dyfodol rhagweladwy (Chwefror 2007). Gellir caniatáu datblygiad gweithredol cyfyngedig ar y meysydd, ar yr amod y ceir mesurau lliniaru, o dan bolisïau cynllunio arferol, ac fe fydd unrhyw gynlluniau i ddwysau neu addasu defnydd, neu ymestyn safle yn sylweddol, yn cael eu harchwilio'n drylwyr ac ond yn cael eu caniatáu mewn amgylchiadau eithriadol o dan y 'Prawf Datblygiadau Mawr'.

Gosodiadau Peryglus

- 4.97 Ni chynigir unrhyw ddyraniadau ar gyfer datblygiadau sylweddau peryglus na gweithgareddau a allai lygru. Fe fydd y prawf datblygiadau mawr yn gosod y cyd-destun polisi sylfaenol ar gyfer ystyried cynigion datblygu sy'n ymwneud â sylweddau peryglus.

Polisi 19

Gosodiadau Peryglus

Caniateir datblygiadau o fewn parthau diogelu o amgylch gosodiadau peryglus ble nad oes unrhyw berygl annerbyniol naill ai i:

- a) **iechyd neu ddiogelwch y cyhoedd; neu**
- b) **weithrediad y gosodiadau peryglus; a**
- c) **mynediad at y gosodiadau peryglus.**

¹⁰⁰ Yn y cyd-destun hwn, ystyr 'Cenedlaethol' yw'r Deyrnas Unedig.

- 4.98 Mae'r polisi hwn yn anelu at sicrhau nad yw iechyd neu ddiogelwch y cyhoedd yn cael ei beryglu gan ddatblygiad ger safleoedd sy'n defnyddio neu'n storio sylweddau peryglus. Ymgynghorir ag Adran Weithredol Iechyd a Diogelwch ac Asiantaeth yr Amgylchedd ynghylch unrhyw gais cynllunio o fewn y parth diogelu.
- 4.99 Defnyddir eu hymateb i asesu p'un ai fod yna berygl i iechyd neu ddiogelwch y cyhoedd, gweithrediad y gosodiad peryglus neu fynediad ato. Rhestrir y parthau diogelu gosodiadau peryglus a sefydlwyd gan yr awdurdod diogelu perthnasol yn Atodiad 3.

Graddfa'r tyfiant

- 4.100 Mae gallu Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro i ateb y galw wedi gostwng yn raddol dros y blynyddoedd oherwydd gallu'r dirwedd¹⁰¹. Mae polisiau'r Llywodraeth yn gofyn i'r Awdurdod ystyried tystiolaeth fel rhagamcanion o'r boblogaeth, a materion gallu, wrth benderfynu ar raddfa'r tyfiant ar y cyfan.
- 4.101 Mae Ymchwiliadau Diweddar y Cynllun Datblygu wedi ardystio'r ymagwedd bresennol o ganiatau datblygiadau sy'n gymesur â gallu tirwedd y Parc Cenedlaethol. Mae ymwelwyr a thrigolion yn gwerthfawrogi'r cymunedau bach ac egniol y mae'r Parc yn eu cynnal.
- 4.102 Cynhaliwyd arolwg o dir sy'n addas i'w ddatblygu. Mae hyn wedi nodi tua 62 hectar o dir fel tir sy'n cydymffurfio â Strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol. O ystyried prinder y tir, fe fydd y strategaeth yn rhoi blaenoriaeth i ddiwallu anghenion cymunedau lleol, yn enwedig eu hanghenion am dai fforddiadwy. (Gweler hefyd Blaenoriaeth Ch, D ac Dd am gyngor polisi pellach)

Tabl 1 Cyflenwad Tir mewn Hectarau

Lleoliad	Hectarau ar gyfer Safleoedd Tai yn unig (dim caniatâd. cynllunio)	Hectarau at Ddefnydd Cymysg/ Cyflogaeth (dim caniatâd)	Hectarau ar gyfer Tai – Tir gyda CC	Cyfanswm Hectarau
Canolfan Haenen 2				
Dinbych-y-pysgod	9.88	0.59	2.27	12.73
Canolfannau Haenen 3				
Trefdraeth	1.50	0.79	0.40	2.69
Saundersfoot	0	0.30	2.92	3.22
Tyddewi	5.28	1.67	1.29	8.24
Crymych	0.37	0	0	0.37
Canolfannau Gwledig a Chefn Gwlad	10.21	5.27	19.74	35.22
Cyfanswm	27.23	8.62	26.62	62.47

- 4.103 Fe fyddai'r tir hwn yn gallu helpu gwasanaethu anghenion tai, cyflogaeth, a chyfleusterau cymunedol y boblogaeth leol.¹⁰²
- 4.104 Mabwysiadwyd ymagwedd ddilyniannol at ddewis safleoedd, i uchafu'r defnydd o dir a ddatblygwyd yn flaenorol. Ystyriwyd manteision defnyddio tir cyflogaeth¹⁰³ sydd eisoes yn bodoli at ddibenion eraill, gan gynnwys tai. Ble mae hyn yn briodol, gwnaethpwyd dyraniadau penodol

¹⁰¹ Gweler Geirfa.

¹⁰² Papur Cefndir Meini Prawf Safleoedd – Caiiff gallu Tirwedd y Parc Cenedlaethol i amsugno datblygiadau ar gyfer cyfnod y Cynllun hwn ei brofi gan ddefnyddio'r fethodoleg a osodir ym Mhapur Cefndir 'Meini Prawf'. O ran y cyfyngiadau ar ddatblygiad, y mater blaenllaw yw effaith ar gymeriad y dirwedd.

¹⁰³ Gweler Geirfa

ar gyfer tai, neu mewn rhai achosion ar gyfer llety byw/gweithio cymysg. Mae'r tabl isod yn dangos y cyfraniadau o safleoedd maes glas a thir llwyd¹⁰⁴.

Tabl 2 Darpariaeth Tir Llwyd¹⁰⁵/Maes Glas

Lleoliad	Tir Llwyd (Hectarau)	% o'r cyfanswm	Maes Glas (Hectarau)	% o'r cyfanswm	Cyfanswm Hectarau
Safleoedd Potensial – Tai	3.87	14%	23.46	86%	27.33
Safleoedd Potensial – Cyflogaeth/Defnydd Cymysg	2.42	28%	6.18	72%	8.6
Tir gyda Chaniatâd Cynllunio	17.03	64%	9.59	36%	26.62
Cyfanswm	23.32	37%	39.23	63%	62.55

Polisi 20 **GRADDFA'R TYFIANT (Polisi Strategaeth)**

Darparu ar gyfer datblygiadau sy'n anelu at gwrdd ag anghenion y boblogaeth leol, gyda blaenoriaeth i drosglwyddo anghenion tai fforddiadwy ble mae hyn yn gydnaws â dynodiad y Parc Cenedlaethol.

Mwynau

- 4.105 Ar hyn o bryd, mae'r Parc Cenedlaethol hwn yn cyfrannu at y broses o echdynnu mwynau agregiad mewn perthynas â chwarelau tywod a graean a chraig galed. Mae Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 1 Agregiadau (paragraff 51-52) yn cadarnhau bod mwyafrif y gweithgarwch echdynnu tywod a graean sydd ar waith yn Ne Cymru ar hyn o bryd yn dod o'r Parc Cenedlaethol hwn, ond nid oes angen caniatáu cynigion i echdynnu agregiadau o Barciau Cenedlaethol yng Nghymru ac eithrio mewn amgylchiadau neilltuol. Mae amgylchiadau neilltuol yn gallu cynnwys buddiannau cenedlaethol gor-redol neu, pan fydd modd arddangos buddion sylweddol i'r Parc Cenedlaethol.
- 4.106 I gyfiawnhau safleoedd, neu estyniadau newydd i safleoedd sydd eisoes yn bodoli, o fewn y Parc Cenedlaethol, rhaid dangos nad oes adnoddau eraill ar gael a fyddai'n dderbyniol yn amgylcheddol; mae'r sgôp ar y gyfer cwrdd â'r angen mewn rhyw ffordd arall wedi cael ei asesu a'i wrthod; a gellir lliniaru effeithiau niweidiol y cynnig neu wneud iawn amdanynt¹⁰⁶. Mae trafodaethau'n parhau gydag awdurdodau cyfagos (Sir Benfro, Sir Gâr, Ceredigion) ynghylch y posibilrwydd o gael hyd i allbwn sy'n dod o gronfeydd o fewn y Parc Cenedlaethol ar hyn o bryd, o'r tu allan. Fe fydd diogelu adnoddau mwynau o fewn Cynlluniau Datblygu Lleol yn darparu gwybodaeth ynghylch lleoliad adnoddau tu allan i'r Parc Cenedlaethol ac fe fydd yn helpu'r broses hon.
- 4.107 Nid oes glanfeydd morol o fewn y Parc Cenedlaethol sy'n dod ag agregiadau morol i mewn i'r ardal. Os oes cynigion derbyniol ar gyfer glanfeydd yn dod i law yn y dyfodol, fe fydd glanfeydd o'r fath yn cael eu gwarchod i ddiogelu llwybr tywod a graean i mewn i'r ardal.
- 4.108 Mae Polisi Cynllunio Mwynau Cymru yn gosod datganiadau polisi rheoli datblygiad cenedlaethol clir ar fwynau mewn Parciau Cenedlaethol. Mae Parthau Diogelu a Pharthau Clustogi¹⁰⁷ yn cael

¹⁰⁴ Gweler Geirfa

¹⁰⁵ Polisi Cynllunio Cymru, Rhifyn 3, Gorffennaf 2010, Ffigwr 4.1

¹⁰⁶ Nodyn Cyngor Technegol Mwynau (Cymru) 1: Agregiadau Mawrth 2004, paragraff 52.

¹⁰⁷ Polisi Cynllunio Mwynau (Cymru), Nodyn Cyngor Technegol Mwynau (Cymru) 1: Agregiadau Mawrth 2004, paragraff 70 i 71.

eu nodi ar y Map Cynigion¹⁰⁸. Mae Maes Glo De Cymru yn ymestyn i'r gorllewin i mewn i Sir Benfro ac yn dod yn Faes Clo'r Daugleddau. Mae'n croesi llain ganolog y Parc Cenedlaethol o Aber Llydan i'r gorllewin, ar draws Hook yn y canol a Saundersfoot yn y dwyrain.

Polisi 21

Diogelu Mwynau

Fe fydd cronfeydd tywod a graean, carreg galch a thywodfaen yn cael eu diogelu fel a ddangosir ar y Map Cynigion

Fe fydd angen echdynnu mwynau cyn unrhyw ddatblygiad a fyddai fel arall yn sterileiddio mwynau sydd o bwysigrwydd economaidd ar hyn o bryd, neu sy'n debygol o fod o bwysigrwydd economaidd yn y dyfodol, ar yr amod nad oes unrhyw leoliad addas arall, nac angen gor-redol ar gyfer y datblygiad, a bod modd echdynnu:

- a) heb ragfarnu yn erbyn y datblygiad arfaethedig; a
- b) trwy wneud y gwaith echdynnu o fewn cyfnod rhesymol o amser;
a
- c) heb unrhyw effeithiau annerbyniol ar yr amgylchedd.

- 4.109 Yn bennaf, mae mwynau'n cael eu diogelu er mwyn sicrhau nad yw adnoddau mwynau y bydd eu hangen, efallai, ar genedlaethau'r dyfodol, yn cael eu sterileiddio'n ddiangen gan ddatblygiadau parhaol. Fe fydd yr Awdurdod yn ystyried presenoldeb mwynau wrth ystyried ceisiadau cynllunio a fyddai'n sterileiddio'r adnoddau hyn fel arall. Nid yw'r ardaloedd diogelu sydd wedi eu nodi ar y Map Cynigion ar gyfer tywod, graean, carreg galch a thywodfaen, yn nodi ardaloedd ble mae mwynau'n gallu cael eu gweithio, ac nid yw'n rhoi unrhyw arwydd o addasrwydd gweithio nac ansawdd fasnachol y defnyddiau. Fe fyddai unrhyw gynnig i weithio yn ddarostyngedig i ganllawiau cenedlaethol a rhanbarthol a pholisïau cynllunio perthnasol, ac fe fyddai angen iddo ddarparu digon o fanylion ynghylch y ffordd y bwriedir adfer y safle, gan gynnwys y defnyddiau. Fe fydd y broses o ystyried effeithiau amgylcheddol yn cynnwys safleoedd dynodedig, fel Safleoedd Natura 2000¹⁰⁹ a safleoedd heb eu dynodi.

Polisi 22

Lleiniau Clustogi

Dangosir Lleiniau Clustogi o amgylch safleoedd echdynnu mwynau gweithgar ac anweithgar ar y map cynigion.

- 4.110 Caiff lleiniau clustogi eu diffinio yn unol â Pholisi Cynllunio Mwynau Cymru (paragraff 40), Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 1 Agregiadau (paragraffau 70 a 71) a Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 2 Glo (paragraffau 32 a 33) ac maen nhw'n gwasanaethu'r dibenion a nodwyd mewn Canllawiau Cenedlaethol. Fe fydd cynigion cynllunio o fewn Lleiniau Clustogi yn cael eu hystyried yn unol â Chanllawiau Cenedlaethol.

Polisi 23

Pyllau Benthg

Rhoddir caniatâd cynllunio dros dro ar gyfer pyllau benthg yn yr achosion canlynol:

- a) mae angen y pwll benthg i gyflenwi defnyddiau priodol ar gyfer

¹⁰⁸ Mae Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 2: Glo, Ionawr 2009 yn cadarnhau y dylai Dynodiadau Cenedlaethol o bwysigrwydd amgylcheddol neu ddiwylliannol (gan gynnwys Parciau Cenedlaethol) gael eu dieithrio o'r parthau adnoddau glo a'r parthau diogelu mwynau.

¹⁰⁹ Gweler Geirfa

prosiect adeiladu byr dymor penodol; a

b) fe fydd yr echdynnu'n dod i ben wedi cwblhau'r cynllun adeiladu; a

c) mae'n agos i'r prosiect adeiladu a gynigir; ac

ch) mae yna fanteision amgylcheddol clir i gwrdd â'r angen o'r ffynhonnell a gynigir yn hytrach na safle(oedd) sydd eisoes yn bodoli, neu sydd â chaniatâd cynllunio, neu o agrediadau eilaidd neu agrediadau wedi eu hailgylchu tu mewn neu du allan i'r Parc Cenedlaethol; ac

d) mae graddfa'r datblygiad yn briodol i'r lleoliad; ac

dd) ni fydd y datblygiad yn gwneud difrod anadferadwy i'r dirwedd leol a'r amgylchedd lleol; ac

e) ni fydd y datblygiad yn niweidio amwynderau'r ardal leol a'r cymunedau lleol, yn enwedig mewn perthynas â mynediad, y traffig a gynhyrchir, y sŵn, y dirgryniad y llwch a'r diogelwch ac ni fydd yn cael effaith niweidiol ar adnoddau dŵr wyneb a dŵr daear sydd eisoes yn bodoli; a

f) mae'r priffyrdd cyhoeddus o fewn y rhwydwaith heolydd lleol yn gallu cynnal unrhyw ddefnyddiau sy'n cael eu cludo; ac

ff) mae yna ddarpariaeth i sicrhau defnydd buddiol ar ôl gorffen, gwaith adfer, tirlunio a rheoli'r safle wedi cau'r pwll, gan gynnwys, ble'n bosib, manylion ynghylch adfer y safle'n gynyddol.^{110 111}

4.111 Mae'n gallu bod er budd ardal leol i brosiect adeiladu ddefnyddio defnyddiau o ffynhonnell leol, gan greu llai o angen i gludo ar yr heol a llai o symudiadau ar yr heol, gyda'r holl broblemau cynhenid sy'n gysylltiedig ag opsiwn mwy pellennig. Mae'r term 'pwll benthyg' yn cyfeirio at weithio mwynau sydd eu hangen ar gyfer prosiect adeiladu byr dymor penodol yn unig.

4.112 Mae'r amgylchedd adeiledig yn nodwedd bwysig yn y Parc Cenedlaethol ac yn cyfrannu at ei nodweddion arbennig. Mae'r term lleol, yn y cyd-destun hwn, yn golygu'r Parc Cenedlaethol ac ardaloedd cyfagos. Fe fydd y broses o ystyried effeithiau amgylcheddol yn cynnwys safleoedd dynodedig, fel safleoedd Natura 2000, a safleoedd heb eu dynodi.

Polisi 24

Cerrig Adeiladu Lleol

Rhoddir caniatâd cynllunio i chwarelu cerrig adeiladu lleol ble mae:

a) angen y defnyddiau ar gyfer angen lleol penodol sydd wedi'i brofi, a gellir dangos bod yna amgylchiadau eithriadol; ac

b) mae yna gysylltiad agos i'r adeilad arfaethedig neu'r safle datblygu arfaethedig; ac

c) mae yna fanteision amgylcheddol clir i ddefnyddio'r ffynhonnell

¹¹⁰ Gweler Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 1: Agrediadau, paragraff 136, a Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 2: Glo, Atodiad C8 (tudalen 118).

¹¹¹ Gweler Polisi Cynllunio Mwynau Cymru, paragraff 52.

arfaethedig yn hytrach na safle neu safleoedd sydd eisoes yn bodoli, gyda chaniatâd cynllunio, neu agregiadau eilaidd neu agregiadau wedi eu hailgylchu, naill ai o fewn y Parc Cenedlaethol neu du allan iddo; ac

- ch) mae graddfa'r datblygiad yn briodol i'r lleoliad ac i wasanaethu'r farchnad leol; ac
- d) ni fydd y datblygiad yn cael effaith annerbyniol o niweidiol ar y dirwedd leol na'r amgylchedd lleol, nac yn eu difrodi; ac
- dd) ni fydd y datblygiad yn niweidio amwynderau'r ardal leol na'r cymunedau lleol, yn arbennig mewn perthynas â mynediad, y traffig a gynhyrchir, sŵn, dirgryniad, llwch a diogelwch ac ni fydd yn cael effaith niweidiol ar adnoddau dŵr wyneb a dŵr daear sydd eisoes yn bodoli; a
- e) mae'r rhwydwaith heolydd lleol y gallu cynnal traffig a gynhyrchir gan y datblygiad; ac
- f) mae yna ddarpariaeth ar gyfer defnyddio'r safle mewn ffordd fuddiol ar ôl y gwaith adfer, tirlunio a rheoli'r safle wedi ei gau, gan gynnwys, ble'n bosib, manylion gwaith adfer dilynol ar y safle¹¹²

4.113 Mae Polisi Cynllunio Mwynau Cymru yn nodi y dylai gwaith mwynau gymryd lle mewn Parciau Cenedlaethol mewn amgylchiadau neilltuol yn unig. Mewn rhai achosion, efallai y bydd hyn yn gysylltiedig â'r angen i echdynnu mwynau ar raddfa fach, o weithfeydd lleol, ar gyfer cerrig adeiladu, ble nad ydynt ar gael fel arall a ble maen nhw'n gallu cael eu hechdynnu heb gael unrhyw effeithiau niweidiol annerbyniol. Cefnogir y defnydd o ddefnyddiau adeiladu lleol er mwyn annog ansawdd dylunio sy'n parchu traddodiadau brodorol. Fe fydd y broses o ystyried effeithiau amgylcheddol yn cynnwys safleoedd dynodedig, fel Safleoedd Natura 2000 a safleoedd heb eu dynodi.

Polisi 25 Defnyddiau wedi'u Hailgylchu, Defnyddiau Eilaidd a Defnyddiau Gwastraff

Fe fydd y defnydd o ddefnyddiau wedi'u hailgylchu, defnyddiau eilaidd a defnyddiau gwastraff, gan gynnwys gwastraff dymchwel ac adeiladu o ffononellau lleol yn cael cefnogaeth ar yr amodau canlynol:

- a) ni fydd y broses o waredu unrhyw ddefnyddiau yn cael effaith niweidiol ar unrhyw safleoedd, adeiladau, waliau na nodweddion yn y dirwedd, cadwraeth natur, buddiannau archeolegol, pensaernïol na hanesyddol; ac
- b) nid yw'r broses o aildefnyddio defnyddiau yn niweidio cymeriad y Parc Cenedlaethol; ac
- c) mae modd trin gwastraff mwynau yn foddhaol o fewn y safle echdynnu mwynau, gan gynnwys cynllun addas i adfer y safle a gofalu amdano ar ôl hynny os yn briodol; ac
- ch) ni fydd y datblygiad yn niweidio amwynderau'r ardaloedd lleol a'r cymunedau lleol, yn enwedig mewn perthynas â mynediad, y traffig a gynhyrchir, sŵn, dirgryniad, llwch a diogelwch ac ni fydd yn cael effaith

¹¹² Gweler Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 1, paragraff 130 i 139

niweidiol ar adnoddau dŵr wyneb a dŵr daear sydd eisoes yn bodoli.

- 4.114 Cefnogir yr egwyddor o ailgylchu mwynau o safleoedd, a'u defnyddio fel agregiadau eilaidd, oherwydd mae hyn yn cyfrannu at ddefnyddio mwynau, sy'n adnodd cyfyngedig, mewn ffordd gynaliadwy. Mewn achosion ble mae cynigion yn golygu ail-weithio gwastraff mwynau sydd wedi cael ei gymathu i'r dirwedd, ac sydd wedi ei wella, neu ble mae wedi ffurfio ardal o ddiddordeb archeolegol, ni fyddant yn cael caniatâd.
- 4.115 Ble mae angen i'r gwaith prosesu ddelio gyda gwastraff sy'n codi o sawl ffynhonnell, mae modd sefydlu lleoliad sylfaen i ddelio gyda gwastraff mwynau y gellir ei ailgylchu. Efallai y bydd offer ailgylchu hefyd yn briodol ar safleoedd gweithio sydd â chaniatâd cynllunio ar gyfer echdynnu mwynau neu waredu gwastraff mwynau. Mae gweithrediadau malu a sgrinio yn gallu gwneud niwed i amwynderau'r ardal o amgylch a rhaid rhoi sylw i'r rhain a chyflwyno mesurau lliniaru priodol.
- 4.116 Cydnabyddir bod yna hawliau 'datblygiad a ganiateir' o dan Orchymyn Datblygu Cyffredinol 1995, mewn perthynas â mwynau, ac i gydnabod effaith amgylcheddol posib datblygiad o'r fath fe fydd yr Awdurdod yn meithrin trefniadau ymgynghori anffurfiol gyda datblygwyr a gweithredwyr dros gynlluniau sy'n disgyn tu allan i weithdrefnau ffurfiol cymeradwyo ceisiadau cynllunio. Ymgynghorir ag Asiantaeth yr Amgylchedd hefyd. Mae yna drwyddedau amgylcheddol hefyd, ar wahân i'r system gynllunio, ac mae angen iddynt gael sylw.

Polisi 26

Safleoedd Mwynau Anweithgar

Ble mae'r Awdurdod yn fodlon fod gweithgarwch ennill a gweithio mwynau, neu ddyddodi gwastraff mwynau, wedi dod i ben yn barhaol, fe fydd yn archwilio i weld pa mor addas yw cyflwyno Gorchymyn Gwahardd i'r perchennog/perchnogion.

- 4.117 Mae yna un safle o fewn y Parc Cenedlaethol sydd â chaniatâd cynllunio ond sy'n annhebygol o gael ei ailagor. Dangosir y safle hwn ar y Map Cynigion. Fe fydd yr Awdurdod yn edrych i weld pa mor addas yw cyflwyno Gorchymyn Gwahardd i ddarparu sicrwydd ynghylch gweithio ar y safle hwn, ac unrhyw safle priodol arall yn y dyfodol. Wrth ystyried pa gamau i'w cymryd, fe fydd yr Awdurdod yn ystyried manteision tebygol adfer safleoedd, a defnydd priodol o'r safle wedi hynny. Dangosir y safle anweithgar ym Mhenber ger Tyddewi ar y Map Cynigion. Ar hyn o bryd mae Chwarel y Ddôl Waelod (Bottom Meadow Quarry) yn anweithgar (Hydref 2009). Fe fydd safleoedd anweithgar eraill yn cael eu hadolygu'n barhaus i sicrhau y cynhelir safonau uchel o amddiffyniad amgylcheddol ar gyfer y Parc Cenedlaethol. Fe fydd yr Awdurdod yn darparu Canllawiau Cynllunio Atodol ar ansefydlogrwydd y tir, o ganlyniad i weithgareddau cloddio am lo blaenorol. Gellir cael gwybodaeth bellach ynghylch ansefydlogrwydd y tir oherwydd prosesau naturiol ac o weithrediadau heblaw am gloddio am lo, o'r Arolwg Daearegol Prydeinig.¹¹³ Gweler paragraffau 13.9.1 i 13.9.2 o Bolisi Cynllunio Cymru, Rhifyn 3, sy'n darparu polisi rheoli datblygiad cenedlaethol ar dir ansefydlog.

Gwastraff

- 4.118 Mae'r Parc Cenedlaethol hwn wedi'i eithrio rhag darparu cyfleusterau rheoli gwastraff newydd sy'n gwasanaethu mwy nag un ardal awdurdod lleol o dan Adolygiad 1^{af} Cynllun Gwastraff

¹¹³ Gweler gwefan Arolwg Daearegol Prydain yn <http://www.bgs.ac.uk/>

Rhanbarthol y De Orllewin, Awst 2008. Mae gofyn i Awdurdod y Parc Cenedlaethol naill ai i roi lle i gyfleusterau gwastraff cymunedol lleol sy'n gwasanaethu ardal y Parc yn unig neu i ddod i gyswllt gyda Chyngor Sir Penfro, fel awdurdod cynllunio gwastraff. i roi lle i gyfleusterau ar gyfer ardal y Parc Cenedlaethol ac ardal yr Awdurdod Unedol, i'w lleoli tu allan i'r Parc Cenedlaethol. Mae Adolygiad 1^{af} y Cynllun Gwastraff Rhanbarthol yn nodi, mewn amgylchiadau eithriadol, y gallai fod yna safleoedd ger y Parciau Cenedlaethol ble efallai y bydd cyfleusterau sy'n gallu gwasanaethu mwy nag un ardal awdurdod lleol, yn enwedig y rheiny sy'n ymwneud â gwastraff amaethyddol, yn dderbyniol. Amcangyfrifir o fewn Adolygiad 1^{af} y Cynllun Gwastraff Rhanbarthol y bydd y Parc Cenedlaethol angen hyd at 1.5 hectar ar gyfer adeiladu cyfleusterau lleol i mewn, ar sail pro-rata, hyd at 2013. Mae cyfleusterau lleol sy'n gwasanaethu ardal y Parc Cenedlaethol yn unig yn gallu cynnwys Cyfleusterau Adfer Defnyddiau Glân, Gorsafoedd Trosglwyddo, Amwynderau Dinesig, ac Eithriad Adeiladu a Dymchwel¹¹⁴. Fodd bynnag, nid oes gofynion penodol wedi cael eu nodi ar gyfer y cyfleusterau hyn, ac fe fydd cynigion yn cael eu hystyried yn y dyfodol ar gyfer tir sydd wedi'i ddynodi at ddefnydd cyflogaeth fel y nodwyd yn Nyraniadau Tabl 3 ar gyfer Safleoedd Cyflogaeth/Defnydd Cymysg, ac yn erbyn polisiau perthnasol sy'n seiliedig ar feini prawf.

- 4.119 Mae safle amwynder dinesig a chanolfan ailgylchu yn y Salterns, Dinbych-y-pysgod ac yn Nhyddewi, a dyna'r cyfleusterau sydd eisoes yn bodoli o fewn y Parc Cenedlaethol.
- 4.120 Cafwyd trafodaethau gyda Chyngor Sir Penfro. Tra bod angen ailddatblygu safle amwynder dinesig Dinbych-y-pysgod, a dymuniad i sefydlu cyfleuster mwy o faint gyda gwell mynediad i gwsmeriaid, gwell rheolaeth ar gyfer traffig ac amrywiaeth ehangach o gyfleusterau yn yr ardal, nid oes unrhyw gynigion cadarn mewn lle. Yng ngolau hyn, darperir polisi sy'n seiliedig ar feini prawf. Cydnabyddir hefyd bod y safle amwynderau dinesig presennol yn Ninbych-y-pysgod, er ei fod yn gwasanaethu cymunedau'r Parc Cenedlaethol yn bennaf, hefyd yn gwasanaethu cymunedau tu allan i'r Parc Cenedlaethol, yng Nghilgeti ac Arberth. Felly, fe fyddai Awdurdod y Parc Cenedlaethol, fel eithriad i Bolisi 15 ac Adolygiad 1^{af} Cynllun Gwastraff Rhanbarthol De Orllewin Cymru, yn ystyried cadw'r cyfleuster mwy o faint sydd wedi'i ail leoli o fewn y Parc Cenedlaethol tra bod meini prawf a) i e) Polisi 15 yn cael eu diwallu. Mae hyn ar y ddealltwriaeth y byddai'r cyfleuster yn dal i wasanaethu ardal y Parc Cenedlaethol yn bennaf. Mae'r Safle Amwynder Dinesig sydd eisoes yn bodoli yn Nhyddewi hefyd yn gwasanaethu cymunedau tu allan i'r Parc Cenedlaethol. Fe fydd cynigion i ailddatblygu'r safle hwn yn y dyfodol yn cael eu hystyried fel eithriad i Bolisi Polisi 27 tra bod y safle'n parhau i wasanaethu cymunedau'r Parc Cenedlaethol yn bennaf. Ar hyn o bryd, mae'r Strategaeth Gwastraff Trefol yn cael ei hadolygu gan Gyngor Sir Penfro, sef yr awdurdod sy'n gyfrifol am gasglu gwastraff a gwaredu gwastraff. Mae safleoedd cludo bach, yn enwedig banciau poteli, yn cael eu harchwilio mewn ffordd bositif. Fe fydd unrhyw ofynion a nodwyd ar gyfer y Parc Cenedlaethol yn cael ystyriaeth yn erbyn polisiau perthnasol sy'n seiliedig ar feini prawf.

Polisi 27	<p>Cyfleusterau Rheoli Gwastraff Lleol¹¹⁵</p> <p>Fe fydd cyfleusterau ailgylchu a rheoli gwastraff lleol, sy'n gwasanaethu ardal y Parc Cenedlaethol yn unig, yn cael eu caniatáu yn yr achosion canlynol:</p> <p>a) byddai'r safle mewn lleoliad cyfleus mewn perthynas ag anghenion cymuned y Parc Cenedlaethol; neu</p> <p>b) maen nhw mewn safleoedd rheoli gwastraff sydd eisoes yn bodoli neu'n unedau diwydiannol B2; ac</p> <p>c) mae'r cynnig yn rhoi ystyriaeth i sgrinio digonol er mwyn cadw</p>
-----------	--

¹¹⁴ Mae Eithriad Adeiladu a Dymchwel yn cyfeirio at safleoedd sydd wedi eu cofrestru fel safleoedd sydd wedi eu heithrio rhag rheoliadau trwyddedu rheoli gwastraff ac nid oes angen iddynt gael trwydded.

¹¹⁵ Gweler Geirfa

unrhyw effeithiau niweidiol i leiafswm; ac

- ch) mae'r datblygiad ddigon pell oddi wrth eiddo cyfagos i sicrhau nad ydyw'n berygl iechyd neu ddiogelwch potensial; ac**
- d) ni fydd y datblygiad yn achosi niwed amlwg i amwynderau'r ardal leol a'r cymunedau lleol, yn enwedig mewn perthynas â mynediad, y traffig a gynhyrchir, sŵn, dirgryniad, llwch, sbwriel ac arogl, nac yn cael effaith niweidiol ar adnoddau dŵr wyneb a dŵr daear presennol.**

4.121 Ni ddylai cyfleusterau Rheoli Gwastraff Lleol danseilio opsiynau rheoli gwastraff ymhellach i fyny'r hierarchaeth gwastraff (gweler adolygiad 1^{af} y Cynllun Gwastraff Rhanbarthol).

4.122 Mae gan safleoedd amwynderau dinesig ddiben defnyddiol, yn y ffaith bod modd sortio gwastraff y cartref i hwyluso'r gallu i'w aildefnyddio a'i ailgylchu. Mae hefyd yn helpu osgoi tipio anghyfreithlon. Efallai y byddant yn cynhyrchu symudiadau cerbyd sylweddol ac y byddant yn golygu storio defnyddiau gwastraff dros dro mewn cynwysyddion sydd â thop agored neu gaeedig (ar gyfer gwastraff sy'n pydru). Am y rhesymau hyn, mae'r gofynion mewn perthynas â mynediad, parcio ac amwynderau yn eithaf llym. Mae yna drwyddedau amgylcheddol ar wahân i'r system gynllunio hefyd, ac mae angen eu hystyried.

Polisi 28

Compostio

Fe fydd cynigion sy'n golygu compostio defnyddiau organig, a gynhyrchir o fewn y Parc Cenedlaethol, yn cael eu caniatáu ac eithrio ble byddent yn cael effaith annerbyniol ar unrhyw un o'r canlynol:

a) amwynderau'r ardal leol a'r cymunedau lleol, yn enwedig mewn perthynas â mynediad, traffig a gynhyrchir, sŵn, dirgryniad, llwch, arogl, diogelwch ac effaith niweidiol ar yr holl adnoddau dŵr wyneb a dŵr daear presennol; a

b) gallu'r rhwydwaith heolydd lleol.

Ac ar yr amod:

c) fod darpariaeth ar gyfer tirlunio a/neu sgrinio'r safle; ac

ch) mae yna gamau digonol i ddelio gyda thrwytholch; ac

d) mae gan y cynnyrch werth ychwanegol.

4.123 Mae compostio yn broses/driniaeth gynaliadwy ar gyfer y swm mawr o wastraff gwyrdd a gynhyrchir gan y Parc Cenedlaethol. Fodd bynnag, rhaid bod y cynnyrch o ansawdd digon da i'w ddefnyddio mewn ffordd fuddiol wedi hynny.

4.124 Mae rheoli gwastraff gwyrdd hefyd yn gallu cynnwys datblygiadau cysylltiedig fel rhwygo. Mae gwastraff gwyrdd yn cael ei gasglu a'i rheoli yn y safleoedd Amwynder Dinesig a dau safle claddu sbwriel o fewn y Sir. Mae compostio hefyd ar waith mewn ffermydd o fewn y Sir; ac mae yna gynlluniau compostio cymunedol.

- 4.125 Fe fydd Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn cefnogi cynigion i gompostio defnyddiau a gynhyrchir o fewn y Parc Cenedlaethol mewn safleoedd presennol sy'n cael eu defnyddio i reoli neu waredu gwastraff, neu safleoedd cyfagos, sy'n gweithredu heb unrhyw broblemau amgylcheddol cysylltiedig nac unrhyw broblemau amgylcheddol eraill. Fel eithriad, ble mae'n dderbyniol yn amgylcheddol ac yn fwy cynaliadwy yn economaidd, fe fydd yr Awdurdod yn ystyried cynigion sy'n gwasanaethu'r Parc Cenedlaethol yn bennaf. Ymgynghorir ag Asiantaeth yr Amgylchedd. Mae yna drwyddedau amgylcheddol hefyd, ar wahân i'r system gynllunio, ac mae angen eu hystyried.
- 4.126 Mae'n debygol mai cymwysiadau ar gyfer compostio windro fyddai fwyaf addas mewn lleoliadau gwledig.